

**Připravený text Smlouvy o právu uplatňovat výhrady ve svědomí se Slovenskem
(připravený r. 2005)**

a

**Připravený text Dohody mezi Slovenskou republikou a registrovanými církvemi
a náboženskými společnostmi o právu uplatňovat výhrady ve svědomí (připravený r. 2005)**

<p align="center">ZMLUVA medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou o práve uplatňovať výhrady vo svedomí</p>	<p align="center">DOHODA medzi Slovenskou republikou a registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami o práve uplatňovať výhrady vo svedomí</p>
<p align="center">Slovenská republika</p> <p align="center">a</p> <p align="center">Svätá stolica,</p>	<p align="center">Slovenská republika</p> <p align="center">a</p> <p align="center">Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku, Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku, Pravoslávna cirkev na Slovensku, Evanjelická cirkev metodistická, Slovenská oblasť, Bratská jednota baptistov v Slovenskej republike, Cirkev bratská v Slovenskej republike, Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie, Apoštolská cirkev na Slovensku, Ústredný zväz Židovských náboženských obcí v Slovenskej republike, Starokatolícka cirkev na Slovensku, Cirkev československá husitská na Slovensku, ako cirkvi a náboženské spoločnosti registrované podľa zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkvi a náboženských spoločností v znení zákona č. 394/2000 Z. z. (ďalej len „registrované cirkvi a náboženské spoločnosti“)</p>
<p>uznávajúc slobodu svedomia pri ochrane a rozvoji hodnôt týkajúcich sa zmyslu ľudského života,</p> <p>zdôrazňujúc toto uznanie vo vzťahu k slobode myslenia a slobode vyznania,</p> <p>uznávajúc ľudský život, ľudskú dôstojnosť, zmysel ľudského života, rodinu a manželstvo ako najvyššie všeobecné hodnoty, z ktorých vyplýva spoločné dobro a ktoré ako také vyžadujú ochranu pred ich stratou alebo poškodením ako aj obmedzením ich rozvoja a generačného odovzdávania,</p> <p>deklarujúc vôľu chrániť právo na ľudský život, ľudskú dôstojnosť, ľudskú fyzickú integritu, ľudskú biologickú a psychologickú identitu, rodinu a manželstvo, odvolávajúc sa na záväzky prijaté v Základnej zmluve medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou, podpísanej vo Vatikáne 24. novembra 2000 (ďalej len „základná zmluva“),</p>	<p>uznávajúc slobodu svedomia pri ochrane a rozvoji hodnôt týkajúcich sa zmyslu ľudského života,</p> <p>zdôrazňujúc toto uznanie vo vzťahu k slobode myslenia a slobode vyznania,</p> <p>uznávajúc ľudský život, ľudskú dôstojnosť, zmysel ľudského života, rodinu a manželstvo ako najvyššie všeobecné hodnoty, z ktorých vyplýva spoločné dobro a ktoré ako také vyžadujú ochranu pred ich stratou alebo poškodením ako aj obmedzením ich rozvoja a generačného odovzdávania,</p> <p>deklarujúc vôľu chrániť právo na ľudský život, ľudskú dôstojnosť, ľudskú fyzickú integritu, ľudskú biologickú a psychologickú identitu, rodinu a manželstvo, odvolávajúc sa na záväzky prijaté v Zmluve medzi Slovenskou republikou a registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami č. 250/2002 Z. z. (ďalej len „základná zmluva“),</p>
<p align="center">a</p> <p>Slovenská republika, vychádzajúc z Ústavy Slovenskej republiky, a Svätá stolica, vychádzajúc z náuky viery a mravov Katolíckej cirkvi,</p>	<p align="center">a</p> <p>Slovenská republika, vychádzajúc z Ústavy Slovenskej republiky a registrované cirkvi a náboženské spoločnosti, vychádzajúc z vieroučných a mravoučných zásad vlastnej registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti</p>
<p align="center">dohodli sa takto:</p>	<p align="center">dohodli sa takto:</p>

<p style="text-align: center;">Článok 1</p> <p>Slovenská republika a Svätá stolica (ďalej len „zmluvné strany“) uzatvárajú túto zmluvu s cieľom ustanoviť rozsah a podmienky práva uplatňovať výhrady vo svedomí v súlade s článkom 7 základnej zmluvy.</p>	<p style="text-align: center;">Článok 1</p> <p>(1) Slovenská republika a registrované cirkvi a náboženské spoločnosti (ďalej len „zmluvné strany“) uzatvárajú túto dohodu s cieľom ustanoviť rozsah a podmienky práva uplatňovať výhrady vo svedomí v súlade s článkom 7 základnej zmluvy.</p> <p>(2) Pod registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami sa rozumejú tie cirkvi a náboženské spoločnosti, ktoré pristúpili k základnej zmluve a tejto dohode.</p>
<p style="text-align: center;">Článok 2</p> <p>Zmluvné strany uznávajú slobodu svedomia vo vzťahu k ľudskému životu, ľudskej dôstojnosti, zmyslu ľudského života, k rodine a manželstvu a právo každého na slobodné uplatnenie výhrady vo svedomí k týmto všeľudským hodnotám.</p>	<p style="text-align: center;">Článok 2</p> <p>Zmluvné strany uznávajú slobodu svedomia vo vzťahu k ľudskému životu, ľudskej dôstojnosti, zmyslu ľudského života, k rodine a manželstvu a právo každého na slobodné uplatnenie výhrad vo svedomí k týmto všeľudským hodnotám.</p>
<p style="text-align: center;">Článok 3</p> <p>(1) Pod pojmom „vieroučné a mravoučné zásady“ sa v tejto zmluve rozumejú zásady vyhlásené Magisteriom Katolíckej cirkvi.</p> <p>(2) Pod pojmom „výhrada vo svedomí“ sa v tejto zmluve rozumie námietka urobená na základe princípu slobody svedomia, podľa ktorého môže každý odmietnuť konať to, čo vo svojom svedomí pokladá za nedovolené podľa vieroučných a mravoučných zásad.</p> <p>(3) Pojem „konať“ zahrnuje aj spoluúčasť na konaní a akúkoľvek aj časovo neobmedzenú činnosť súvisiacu s týmto konaním vrátane asistencie.</p>	<p style="text-align: center;">Článok 3</p> <p>(1) Pod pojmom „vieroučné a mravoučné zásady“ sa v tejto dohode rozumejú zásady vyhlásené registrovanými cirkvami alebo náboženskými spoločnosťami.</p> <p>(2) Pod pojmom „výhrada vo svedomí“ sa v tejto dohode rozumie námietka urobená na základe princípu slobody svedomia, podľa ktorého môže každý odmietnuť konať to, čo vo svojom svedomí pokladá za nedovolené podľa vieroučných a mravoučných zásad.</p> <p>(3) Pojem „konať“ zahrnuje aj spoluúčasť na konaní a akúkoľvek aj časovo neobmedzenú činnosť súvisiacu s týmto konaním vrátane asistencie.</p>
<p style="text-align: center;">Článok 4</p> <p>(1) Právo uplatňovať výhrady vo svedomí sa týka:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) činnosti v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch vrátane výkonu vojenskej služby, b) výkonov v oblasti zdravotníctva, najmä konania vo vzťahu k umelým ukončeniam tehotenstva, umelým alebo asistovaným oplodneniam, pokusom a nakladaniu s ľudskými orgánmi, ľudskými zárodkami a ľudskými pohlavnými bunkami, eutanázii, klonovaniu, sterilizácii a antikoncepcii, c) činnosti v oblasti výchovy a vzdelávania, najmä konania týkajúceho sa článku 12 a 13 základnej zmluvy, d) poskytovania právnych služieb, e) pracovnoprávných vzťahov a iných pracovných vzťahov, ktorých obsah sa týka predmetu úpravy tejto zmluvy. <p>(2) Slovenská republika sa zaväzuje, že nemocniciam a zdravotníckym zariadeniam zriadeným Katolíckou cirkvou alebo jej organizáciou neuloží povinnosť vykonávať umelé ukončenia tehotenstva, umelé alebo asistované oplodnenia, pokusy alebo nakladanie s ľudskými orgánmi, ľudskými zárodkami a ľudskými pohlavnými bunkami, eutanáziu, klonovanie, sterilizáciu, úkony spojené s antikoncepciou a tiež nestanoví vykonávanie týchto činností ako podmienku potrebnú pre vznik alebo činnosť nemocnice alebo zdravotníckeho zariadenia zriadeného Katolíckou cirkvou alebo jej organizáciou.</p>	<p style="text-align: center;">Článok 4</p> <p>(1) Právo uplatňovať výhrady vo svedomí sa týka:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) činnosti v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch vrátane výkonu vojenskej služby, b) výkonov v oblasti zdravotníctva, najmä konania vo vzťahu k umelým ukončeniam tehotenstva, umelým alebo asistovaným oplodneniam, pokusom a nakladaniu s ľudskými orgánmi, ľudskými zárodkami a ľudskými pohlavnými bunkami, eutanáziou, klonovaniu, sterilizácii a antikoncepciou, c) činnosti v oblasti výchovy a vzdelávania, najmä konania týkajúceho sa článku 12 a 13 základnej zmluvy, d) poskytovania právnych služieb, <p>(2) pracovnoprávných vzťahov a iných pracovných vzťahov, ktorých obsah sa týka predmetu úpravy tejto dohody.</p> <p>(3) Slovenská republika sa zaväzuje, že nemocniciam a zdravotníckym zariadeniam zriadeným registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami alebo ich organizáciami neuloží povinnosť vykonávať umelé ukončenia tehotenstva, umelé alebo asistované oplodnenia, pokusy alebo nakladanie s ľudskými orgánmi, ľudskými zárodkami a ľudskými pohlavnými bunkami, eutanáziu, klonovanie, sterilizáciu, úkony spojené s antikoncepciou a tiež nestanoví vykonávanie týchto činností ako podmienku potrebnú pre vznik alebo činnosť nemocnice alebo zdravotníckeho zariadenia zriadeného registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami alebo ich organizáciami.</p>

<p style="text-align: center;">Článok 5</p> <p>Právo uplatňovať výhrady vo svedomí možno uplatniť podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a v jeho medziach. Medze a spôsob uplatnenia upraví Slovenská republika tak, aby bola zachovaná podstata a zmysel práva uplatňovať výhrady vo svedomí.</p>	<p style="text-align: center;">Článok 5</p> <p>Právo uplatňovať výhrady vo svedomí možno uplatniť podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a v jeho medziach. Medze a spôsob uplatnenia upraví Slovenská republika tak, aby bola zachovaná podstata a zmysel práva uplatňovať výhrady vo svedomí.</p>
<p style="text-align: center;">Článok 6</p> <p>(1) Konanie, ktoré je dôsledkom uplatnenia výhrady vo svedomí vylučuje právnu zodpovednosť osoby, ktorá uplatnila toto právo.</p> <p>(2) Právo uplatňovať výhrady vo svedomí neoprávňuje ku konaniu vedúcemu k zneužitiu výhrady vo svedomí. Zneužitie výhrady vo svedomí nezabavuje právnej zodpovednosti. Uplatnenie výhrady vo svedomí nesmie ohroziť ľudský život a ľudské zdravie.</p>	<p style="text-align: center;">Článok 6</p> <p>(1) Konanie, ktoré je dôsledkom uplatnenia výhrady vo svedomí, vylučuje právnu zodpovednosť osoby, ktorá uplatnila toto právo.</p> <p>(2) Právo uplatňovať výhrady vo svedomí neoprávňuje ku konaniu vedúcemu k zneužitiu výhrady vo svedomí. Zneužitie výhrady vo svedomí nezabavuje právnej zodpovednosti. Uplatnenie výhrady vo svedomí nesmie ohroziť ľudský život a ľudské zdravie.</p>
<p style="text-align: center;">Článok 7</p> <p>(1) Sporné otázky, týkajúce sa výkladu alebo vykonávania tejto zmluvy, budú zmluvné strany riešiť formou vzájomných konzultácií. Zmluvné strany si budú vzájomne poskytovať informácie týkajúce sa najmä oblastí jednotlivých činností, ktoré sú predmetom výhrady vo svedomí, a informácie o návrhoch všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré upravujú výhrady vo svedomí.</p> <p>(2) Na vykonanie tejto zmluvy zmluvné strany zriadi spoločnú komisiu, ktorá bude mať poradný charakter. Spoločná komisia bude mať paritné zloženie po troch zástupcoch z každej zmluvnej strany a bude sa schádzať najmenej dvakrát ročne alebo kedykoľvek, ak o to požiada jedna zo zmluvných strán. Úlohou spoločnej komisie bude najmä:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) posudzovať oblasti a jednotlivé činnosti, ktoré sú predmetom výhrad vo svedomí, b) predkladať pripomienky k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov a podnety na legislatívnu úpravu práva uplatňovať výhrady vo svedomí a na zabránenie jeho zneužívania, c) vyhodnocovať uplatňovanie tejto zmluvy, d) predkladať návrhy na zmeny a doplnky tejto zmluvy. 	<p style="text-align: center;">Článok 7</p> <p>(1) Sporné otázky, týkajúce sa výkladu alebo vykonávania tejto dohody, budú zmluvné strany riešiť formou vzájomných konzultácií. Zmluvné strany si budú vzájomne poskytovať informácie týkajúce sa najmä oblastí jednotlivých činností, ktoré sú predmetom výhrad vo svedomí a informácie o návrhoch všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré upravujú výhrady vo svedomí.</p> <p>(2) Na vykonanie tejto dohody zmluvné strany zriadi spoločnú komisiu, ktorá bude mať poradný charakter. Spoločná komisia bude mať paritné zloženie po šiestich zástupcoch z každej zmluvnej strany a bude sa schádzať najmenej dvakrát ročne alebo kedykoľvek, ak o to požiada jedna zo zmluvných strán. Úlohou spoločnej komisie bude najmä:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) posudzovať oblasti a jednotlivé činnosti, ktoré sú predmetom výhrad vo svedomí, b) predkladať pripomienky k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov a podnety na legislatívnu úpravu práva uplatňovať výhrady vo svedomí a na zabránenie jeho zneužívania, c) vyhodnocovať uplatňovanie tejto dohody, d) predkladať návrhy na zmeny a doplnky tejto dohody.
<p style="text-align: center;">Článok 8</p> <p>Táto zmluva sa môže meniť a dopĺňať o skutočnosti, ktoré nie sú obsahom tejto zmluvy, na základe vzájomnej dohody zmluvných strán písomnou formou.</p>	<p style="text-align: center;">Článok 8</p> <p>Táto dohoda sa môže meniť a dopĺňať o skutočnosti, ktoré nie sú obsahom tejto dohody, na základe vzájomnej dohody zmluvných strán písomnou formou.</p>
<p style="text-align: center;">Článok 9</p> <p>Táto zmluva sa uzatvára na neurčitý čas a jej platnosť sa skončí na základe dohody zmluvných strán alebo skončením platnosti základnej zmluvy.</p>	<p style="text-align: center;">Článok 9</p> <p>(1) Dohoda nadobudne platnosť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po vyslovení súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s touto dohodou a účinnosť dňom uverejnenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.</p> <p>(2) Táto dohoda sa uzatvára na neurčitý čas a jej platnosť sa skončí na základe dohody zmluvných strán alebo skončením platnosti základnej zmluvy.</p>

